

на примусове стягнення податкового боргу на територіях, визнаних державою «потенційно бойовими», а також тимчасове збільшення податкового навантаження на платників податків, розташованих на територіях із більш сприятливими умовами для господарювання.

1. Податковий кодекс України : Закон України від 02 грудня 2010 р. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17#Text>.

2. Про внесення змін до Податкового кодексу України та інших законодавчих актів України щодо звільнення від сплати екологічного податку, плати за землю та податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за знищене чи пошкоджене нерухоме майно : Закон України від 11.04.2023. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3050-20#Text>.

3. Про затвердження Переліку територій, на яких ведуться (велися) бойові дії або тимчасово окупованих Російською Федерацією : наказ Міністерства з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України від 22.12.2022 № 309. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1668-22#Text>.

4. Цивільний кодекс України : Закон України від 16.01.2003. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>.

УДК 331.108

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/282-283

Олександр УСЕНКО
аспірант кафедри аналітичної
економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

СУТНІСТЬ ТА ЗМІСТ МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ

Підґрунтям розвитку сучасної економіки є економіка знань, яка сприяє ефективному використанню та розвитку конкурентоспроможного людського капіталу, надзвичайну роль у формуванні якого відіграє держава. Людський капітал є особливим видом стратегічних ресурсів та ключовим фактором розвитку національної економіки, який дозволить країні прискорити темпи інтегрування в світовий економічний простір

Зазвичай під людським капіталом розуміють накопичений в процесі життя запас здібностей, знань, навичок, умінь та компетенцій, які людина використовує у різних сферах суспільного життя та забезпечує собі необхідний рівень матеріального збагачення [1].

В науковій літературі наведені різноманітні підходи до визначення поняття «людський капітал». Останній можна розглядати з позицій наступних підходів:

– особистісний підхід – розглядається через власний актив працівника, який останній використовує на власний розсуд;

– ресурсний підхід – розглядається як сукупність усіх якостей та здібностей працівників, які здатні генерувати потік майбутніх доходів для людини, домогосподарства та підприємства;

– інвестиційний підхід – визначає людський капітал як нематеріальний актив, який накопичується та примножується за рахунок інвестицій в освіту, мотивацію, охорону здоров'я, міграцію, відпочинок;

– синергетичний підхід – визначається через здібності та якості індивіда, які перетворюються у капітал, національне багатство тільки в процесі інтелектуалізації праці, освітніх, професійних, культурних можливостей людини;

– інноваційний підхід – визначає людський капітал через форму людської життєдіяльності, яка реалізується шляхом накопичення, передачі та створення нових знань для досягнення результату праці з метою створення суспільних благ[2; 3; 4].

Регулювання розвитку людського капіталу є одним з пріоритетних завдань державної політики формування та розвитку останнього. Формування якісного людського капіталу є запорукою економічного зростання та розвитку суспільства.

Державне регулювання розвитку людського капіталу – це комплекс основних форм і методів впливу на процес формування капіталу людей з боку державних органів управління.

Метою державного регулювання розвитку людського капіталу є вплив на розвиток суспільного способу виробництва і покращення соціального розвитку країни.

В процесі державного регулювання визначається загальна політика й принципи реалізації діяльності держави через різні напрями державного фінансування, встановлення пільг тощо з метою забезпечення стійкого економічного розвитку.

Механізм державного регулювання розвитку людського капіталу реалізується за допомогою системи економічних відносин; він здійснюється за допомогою різноманітних функцій, методів та інструментів.

Основним методом державного регулювання розвитку людського капіталу є соціально-економічна підтримка процесу становлення людського капіталу, виховання особистості, забезпечення освіти, фінансування соціальної сфери.

Основними інструментами державного регулювання економічних відносин формування людського капіталу виступають: інвестиції, спрямовані на реалізацію конкретних програм, пов'язаних з накопиченням людського капіталу (медичних, освітніх та ін.).

Формування людського капіталу потребує додаткових інвестицій з боку держави, оскільки його належне формування та нагромадження дають можливість збільшити ефективність усіх сфер розвитку національного виробництва та забезпечити національну економіку необхідною кількістю кваліфікованих працівників.

Таким чином, інвестиції в людський капітал набувають все більшого значення у нагромадженні та збільшенні національного багатства. Як було зазначено раніше, формування останнього неможливе без інвестицій, а тому розвиток людського капіталу країни пов'язаний з видатками на охорону здоров'я, освіту, духовний та фізичний розвиток, соціальний захист та соціальне забезпечення.

1. Прушківська Е. В. Людський капітал: проблеми та перспективи. *Економічний вісник Національного гірничого університету*. 2007. № 3. С. 17–24.

2. Грішнова О. А. Людський, інтелектуальний і соціальний капітал України: сутність взаємозв'язок, оцінка, напрями розвитку. *Соціально-трудова відносина: теорія та практика*. 2014. № 1. С. 34–40.

3. Гуменюк Ю. П. Людський капітал та вплив його глобального переливу на соціально-економічний розвиток. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2010. № 682. С. 270–279.

4. Точиліна Ю. Ю. Інвестування в людський капітал як запорука розвитку національної економіки. *Причорноморські економічні студії*. 2019. Вип. 42. С. 45–49.

УДК 347.453.1

DOI: 10.31733/15-03-2024/2/283-286

Валерій ЯНКОВСЬКИЙ

аспірант кафедри цивільного права
Київського національного
університету імені Тараса Шевченка

ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ У СФЕРІ КОРИСТУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИМИ ДІЛЯНКАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ПРИЗНАЧЕННЯ

Чинне законодавство, визначаючи правові титули права користування земельними ділянками сільськогосподарського призначення, спирається на дуже широке коло нормативно-правових актів, які іноді доповнюють одне одного, а іноді створюють певні проблеми правового характеру при їх застосуванні учасниками земельних відносин. Розділ III «Права на землю» Земельного кодексу України визначає вичерпний перелік правових титулів щодо земельних ділянок, до яких належать: право власності, право користування землею (право постійного користування землею, право оренди землі), обмежені речові права на земельні ділянки (право земельного сервітуту, суперфіцій, емфітевзис). Класифікація правових титулів на певні види дозволяє окреслити та систематизувати їх наявну кількість. Найбільш узагальнено всі правові титули права користування земельними ділянками можна